

Co si myslíš o tomto období? A co si myslí ostatní? Jsme pouze náročná generace? Komunisti ano, či ne? Tyto otázky nejsou nijak těžké, ALE každý si na ně odpoví jinak.

Můj děda (67 let, technik, po sametové revoluci podnikatel, 3 děti a manželka) si např. myslí, že my jsme opravdu náročná generace. To, že si dřív musel vystát frontu, občas i několik metrů dlouhou, na základní potřeby mu nepřipadá nijak zvláštní. Ale co si budeme povídat, kdyby lidé nebyli nároční a líní, tak pereme prádlo v neckách. Ovšem tzv. podpultovému zboží, jak sám řekl, nikdy nepohrdl. Jelikož ale nebyl členem KSČ a neměl moc známých, měl tu možnost pouze občas.

„Dědečku, co ti říká Tuzex a bony?“ byla moje otázka, na kterou mi odpověděl s mávnutím ruky: „Ále, to byla taky vymoženost. No když jsme se dostali k nějakým těm bonům, tak jsme si šli koupit třeba ty texasky, to byl tenkrát hit.“

I přesto, že byl můj pradědeček komunist, mému dědovi komunisté nevoní. Říkal mi, že mu dávala zabrat celá rodina, jak on, švagr, sestra, atd.

My se ve škole učíme o protestantech, disidentech, politických věznicích, ale podle mě je tohle pouhých pár jedinců, kteří si i v té době uvědomovalo, že je něco špatně, a že je to někde jinak a líp. „Obyčejní“ lidé většinou neměli ani páru o tom, že tento režim je neobvyklý a špatný, dokud si třeba jen omylem nepustili zahraniční rádio (např. z Londýna), kde se směl veřejně kritizovat komunistický režim. Spousta lidí byla ovlivněna komunistickou propagandou, jak se mají všichni dobře, jak se daří státu a jak je všechno naprosto v pořádku. O možných hrozbách se nikdo nesměl dozvědět. Např. možnost, že výbuch jaderné elektrárny v Černobyli, by se mohl odrazit i u nás, nepřipadala v úvahu. I můj děda se o mnohém dozvěděl až po Sametové revoluci, kdy padl částečně komunistický režim a s ním i cenzura, tajná policie a každý mohl nahlas říci to, co měl na srdci. Na mnou položenou otázku: „Co jsi tenkrát říkal na to, že jsme komunistický stát?“

Děda odpověděl: „To jsem byl ještě mladý, a nějaká ta politika mi byla jedno. To, že je v postatě všechno špatně, nikdo nevěděl a spousta lidí, jako např. můj táta, se nechali oblnout tou jejich propagandou, jak všechno vyřeší.“

Cestování do zahraničí? Nikdo v té době netušil, že není normální, když se smí cestovat pouze do zemí Východního bloku.

I když původní myšlenky komunismu byli krásné, bohužel byli nerealizovatelné. Děda sice pořád tvrdí, a asi tvrdit i bude, že jsme jen moc nároční a nevíme coby. Ale taky ví, že komunismus nikomu nepomůže. Nikomu neberu jeho přesvědčení a názory, ale také je nikdo nebere mě, což by se v komunistickém státě stát nemohlo.